

Datum
2021-06-04
Vår referens
Sarah Palvin
Sekreterare
sarah.palvin@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Nämndinitiativ från Moderaterna rörande villkoren för boendeparkering TN-2019-3568

Sammanfattning

Moderaterna har vid Tekniska nämndens sammanträde den 23 oktober 2019 väckt initiativ rörande villkoren för boendeparkering i Malmö. Tekniska nämnden beslutade vid sammanträde den 22 november 2019, § 295, att bifalla initiativet samt att uppdra åt förvaltningen att, i enlighet med initiativets intention, utreda villkoren för boendeparkering i Malmö, och till Tekniska nämnden återkomma med förslag till beslut i ärendet.

När ärendet på nytt behandlades vid Tekniska nämndens sammanträde den 23 mars 2021, § 96, beslutade nämnden att återremittera ärendet om boendeparkeringstillstånd till förvaltningen för ytterligare beredning avseende hur villkoren för boendeparkering bättre kan anpassas för utvecklingen mot en utökad delningsekonomi och därmed, inom ramen för denna utveckling, justeras på det att privat ägande av fordon inte premieras framför delat ägande av fordon och/eller tillfälligt nyttjande av icke-privatägt fordon.

Förvaltningens bedömning är att dagens system med boendeparkering tillåter flera olika former av bilanvändande, men även förvisso har en del begränsningar i vilka som kan nyttja tillståndet. Förvaltningen anser att den begränsning som finns idag med krav på privat ägande är en viktig förutsättning för att hålla parkeringsbeläggningen på allmän plats på en balanserad nivå. För att möta upp utvecklingen mot en ökad delningsekonomi finns lagförslaget om motorfordonspooler vilket banar väg för kommuner att reglera parkeringsplatser för allmän plats för delningsfordon.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar
att med godkännande lägga ärendet till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ rörande villkoren för boendeparkering
- §295 TN 191122 Nämndinitiativ rörande villkoren för boendeparkering
- §96 TN 210323 Nämndinitiativ från Moderaterna rörande villkoren för boendeparkering
- Motorfordonspooler – på väg mot ökad delning av motorfordon (SOU 2020:22)
- G-Tjänsteskrivelse TN 210617 Nämndinitiativ från Moderaterna rörande villkoren för

boendeparkering

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2019-10-23

Tekniska nämndens trafikutskott 2019-11-06

Tekniska nämnden 2019-11-22

Tekniska nämnden 2021-01-26

Tekniska nämnden 2021-03-23

Tekniska nämnden 2021-06-17

Ärendet

Tekniska nämnden har återremitterat ärendet om boendeparkeringstillstånd till förvaltningen för ytterligare beredning avseende hur villkoren för boendeparkering bättre kan anpassas för utvecklingen mot en utökad delningsekonomi och därmed, inom ramen för denna utveckling, justeras på det att privat ägande av fordon inte premieras framför delat ägande av fordon och/eller tillfälligt nyttjande av icke-privatägt fordon.

Grundtanken med boendeparkering

I Regeringens proposition 1984/85:14 om boende- och nyttoparkering på gatumark går det att läsa om grundtanken med boendeparkering, om att riskerna för en överströmning från tomtmark till gatumark gör att det krävs stor vaksamhet när kommunerna utformar systemet för boendeparkering.

Dagens boendeparkeringssystem har en mängd begränsningar som syftar till att följa lagstiftarens intention om att en unik grupp ska ges möjligheten att nyttja tillståndet (Trf 10 kap. 1 och 2 §§), samt för att se till att parkeringsbeläggningen på allmän plats hålls på en balanserad nivå. Förvaltningen menar på att just ägandet av bil är en av de faktorer som är avgörande för ett väl fungerande system. I många områden med boendeparkering är parkeringsbeläggningen på allmän plats väldigt hög. För att inte äventyra en balans mellan antal beviljade boendeparkeringstillstånd och tillgängligheten av boendeparkeringsplatser på gatumark har Malmö stad valt att införa begränsningen om krav på privat ägande för att beviljas tillstånd. Tidigare erfarenheter av när kravet på privat ägande tagits bort har visat sig innebära en ökning av antalet tillstånd för boendeparkering.

Självhantering av boendeparkering via E-tjänsten

Inom systemet för boendeparkering finns det redan idag en del funktioner där användaren själv kan gå in och ändra uppgifter, utan krav på hantering av handläggaren på kommunen. Ett så kallat bilbyte, områdesbyte eller ett tillfälligt bilbyte är funktioner som idag finns tillgängliga via Malmö stads E-tjänst. Ett tillfälligt bilbyte får göras på valfritt fordon och är inte bundet till något ägandeskap. Bytet får dock endast göras för max 30 dagar, vid max tre tillfällen. Begränsningen om antalet dagar och tillfällen är till för att minska försäkringsbedrägeri och problematik med målvaktsfordon.

Olika former av bilanvändande som dagens system tillåter

- Tjänstebil
- Leasingbil
- Egenföretagare med fordon registrerat på företaget
- Minileasing på 3 månader

Utvecklingen mot delningsekonomi

Förvaltningen anser att utvecklingen mot delningsekonomi, och delat ägande behöver stöttas. Delningsekonomi är en viktig faktor mot ett mer hållbart och effektivt transportsystem. Förvaltningen anser dock att denna stöttning inte ska ske inom ramen för det befintliga systemet för boendeparkering.

Lagförslag från Infrastrukturdepartementet avseende motorfordonspooler

I Regeringen utredningen om motorfordonspooler (SOU 2020:22) föreslås det att en lag om motorfordonspooler införs. Lagen ska syfta till att främja en ökad användning av motorfordonspooler och därigenom bidra till omställningen till ett transporteffektivt samhälle. Tekniska nämnden har svarat på remissen och ställde sig positiva till förslaget som sammanfattningsvis skulle innebära att kommuner genom lokala trafikföreskrifter ska kunna reservera parkeringsplatser för delningsfordon på allmän platsmark.

Förvaltningen ser att en möjlighet till reglering av uppställning för delningsfordon genom lokala trafikföreskrifter på gatumark är ett starkt komplement till befintligt system för boendeparkering och skulle vid ett införande vara ett positivt tillägg för den boende. Förvaltningen anser vidare att möjligheterna som ges inom detta lagförslag är tillräckliga för att möta upp behovet hos medborgare som vill använda sig av delningsfordon.

Lagförslaget möjliggör även för kommuner att, utan att ändra befintligt boendeparkeringssystem, tillmötesgå båda grupperna av bilanvändare. De som vill äga bil och de som hellre föredrar delat ägande genom delningsfordon. Kommunen kan på bästa sätt möta utvecklingen mot en utökad delningsekonomi men fortfarande möta det grundläggande behovet hos boendeparkörerna genom att erbjuda två bra alternativ för boende där det är upp till individen själv och behovet för vederbörande vilket alternativ som anses vara mest passande.

Förutsättning för att ta bort dagens begränsning för boendeparkering

Förvaltningens inställning är att om ytterligare fler möjligheter förs in i kategorin boendeparkering påverkas möjligheterna till uppställning negativt för de boendeparkeringsplatser som finns tillgängliga. Dessutom vill lagstiftaren bygga upp ett separat fördelaktigt system just för delningsfordon som riktar sig indirekt till gruppen som inte är intresserade av att äga egen bil.

Om kravet på privat ägande trots allt ska tas bort så behöver dagens system för boendeparkering genomgå en större förändring. Detta för att inte urholka lagens intention om att en unik grupp ska premieras av boendeparkering (Trf 10 kap. 1 och 2 §§), samt att hörsamma kommunens krav på vaksamhet i utformning av systemet.

Effekter av att ta bort kravet utan att ta fram ett nytt system

Tidigare utredningar förvaltningen presenterat i ärendet talar för att en justering av dagens villkor med största sannolikhet skulle innebära en ökad mängd fordon inom kategorin samt öka konkurrensen för de befintliga uppställningsplatser som finns. Kommunen har redan idag med nuvarande system svårt att tillmötesgå efterfrågan från medborgare om fler uppställningsplatser för boende i den befintliga miljön. Fördelningen av antalet platser reserverade för boende inom ett område planerade i förhållande till antalet platser för besökande. Dagens taxenivå är även reglerad utifrån tillgången och efterfrågan av parkering på gatumark, om gruppen bondeparkörer skulle öka till antalet skulle även taxorna behövas höjas med anledning av att fler kan komma att konkurrera om ytan.

Ett förslag på nytt system för boendeparkering utan krav på privat ägande, skulle kunna vara att varje boendeparkeringsområde har ett specifikt antal tillstånd där ett kösystem implementeras om efterfrågan överstiger utbudet. Antalet tillstånd skulle då vara kopplat till mängden parkeringsplatser på allmän plats. Ett sådant system skulle då kunna öppna upp för även ”icke-privatägande”, men med in inbyggd begränsning som säkerställer att parkeringsytor för boende inte konkurrerar med ytor för besökare.

Slutsats

Förvaltningen anser att de begränsningar som finns inom dagens system för boendeparkering är nödvändiga. Det finns möjligheter för ”icke-privatägande” redan idag.

Ansvariga

Peter Nilsson Avdelningschef

Anna Bertilson Direktör